

תכנית 'בליבה חומה'

תכנית 'בליבה חומה' פועלת מזה 5 שנים, על מנת לאפשר לצעירים חרדים להשתלב בהצלחה במערכת ההשכלה הגבוהה בישראל בדרכם לרכוש פרנסה בכבוד, ובנוסף ליצור שינוי חברתי ביחסי המגזרים השונים בישראל. התכנית הוקמה על ידי צעירים בעקבות שבר גדול בו חזו במהלך מאבק חברתי בין ציבור הסטודנטים לציבור החרדי בשנת 2010. 'בליבה חומה' החלה לפעול בירושלים, ובמהרה התרחבה גם לאיזור גוש דן, לבאר שבע ולחיפה. עד היום השתתפו בפרויקט כ-700 סטודנטים.

בשנים האחרונות החלה מגמה נרחבת במסגרתה כ-11,000 צעירים חרדים כבר נכנסו בשערי האקדמיה הישראלית, במטרה להשתלב בהמשך במעגל התעסוקה. עם זאת, שיעור הנשירה בקרב הסטודנטים החרדים הוא גבוה ביותר עקב שורה של חסמים, כאשר מחקרים מצביעים על כ-70% נשירה. נתון זה מקבל משנה תוקף גם מהמציאות ב'שטח' בה אנו נתקלים. תכנית 'בליבה חומה' שואפת להעניק מענה לאתגר זה, באמצעות תכנית של שיתוף פעולה ולימוד הדדי בין סטודנטים חרדים, חילוניים ודתיים. מדי שבוע לומד כל זוג סטודנטים 3 שעות, כאשר שעתיים מוקדשות לשיעור פרטי בכל מקצוע שיידרש, והשעה השלישית מוקדשת ללימודי חברותא משותפים. זאת, במטרה לקרב לבבות ולהעצים את ההיכרות ביניהם. התכנית הצליחה עד כה להפחית את שיעור הנשירה בקרב משתתפיה לשיעור חד ספרתי.

חשיבות הפרויקט היא כפולה, כלכלית וחברתית. בהיבט הכלכלי, ברור כי תהליך השתלבות המגזר החרדי בשוק העבודה חיוני לעתיד המשק הישראלי, וגם דו"חות ה-OECD ממליצים למדינת ישראל להשקיע בתהליך זה כנושא אסטרטגי. במובן זה נושא הפרויקט מספר תשואות. הראשונה, מניעת הנשירה של סטודנטים חרדים מהאקדמיה תאפשר להם להשתלב במגוון רחב של מקצועות חופשיים, ולא רק במקצועות בדירוג שכר נמוך. שנית, אנו פועלים בשיתוף פעולה עם מרכז התעסוקה החרדי בירושלים וארגונים נוספים במטרה להעשיר את רשת הבוגרים שלנו בהזדמנויות תעסוקתיות, קורסים והכשרות רלוונטיות, וחשיפה לבנק משרות.

שלישית, אנו מבינים כי כיום בוגרי אקדמיה חרדים רבים מתקשים למצוא עבודה עקב חששות וסטיגמות מצד מעסיקים חילונים. הורדת החומות בין המגזרים השונים היא חיונית בהקשר זה. אנו מגייסים לתכנית שלנו סטודנטים מובילים בעלי פוטנציאל מנהיגותי, ומאמינים כי בעוד 10 שנים הללו יעמדו בעמדות ניהול ויוכלו כמעסיקים להוביל את השינוי הנחוץ ולקדם העסקת חרדים במגזר הציבורי והעסקי. אנו נמצאים כיום בנקודת מפתח, כאשר מצד אחד בשלוש השנים האחרונות חלה עלייה של 16% בתעסוקת גברים חרדים (מ-40% ל-56%) ועלייה מקבילה של 15% בהעסקת נשים חרדיות (מ-55% ל-70%), ומצד שני רבים עדיין נתקלים בחסמים מרובים בדרכם למציאת עבודה. רשת בוגרי התכנית החילונים, בוגרי האוניברסיטה העברית,

אוניברסיטת ת"א, הטכניון ואוניברסיטת בן גוריון, תשדרג את יכולות הרישות של הבוגרים החרדים ותפתח בעבורם דלתות נוספות לעולם התעסוקה.

בהיבט החברתי, תכנית 'בליבה חומה' מייצרת מציאות חדשה בה צעירים חילוניים וחרדים אינם רואים אויבים אלה באלה, אלא בונים ביחד עתיד על בסיס היכרות ואינטרסים משותפים. התכנית מייצרת קשרים אישיים איתנים בין הסטודנטים, אשר זוכים להכיר באופן בלתי אמצעי את עולמו של החברותא שלהם ולבנות מכנה משותף על בסיס הזהות היהודית. קשרי החברותא שנרקמים לא פעם מפתיעים גם אותנו, כאשר עד היום כבר בחרו 4 מבוגרינו בחברותא החרדי שלהם כעד במעמד טקס חופתם.

בתום כל שנת פעילות מתקיים תהליך מדידה והערכה על מנת לבחון את האפקטיביות האקדמית והחברתית של התכנית. הנתונים מלמדים על מוטיבציה גבוהה של הסטודנטים להמשיך שנים נוספות בפרויקט (91%), שיעור גבוה של סטודנטים חרדים שהצביעו על שיפור בביצועיהם האקדמיים (78%), ירידה משמעותית בשיעור הסטודנטים החרדים אשר שוקלים לנשור מלימודיהם (ירידה של 71%), ושיעור גבוה של סטודנטים שהעידו כי בעקבות הפרויקט יכולתם להבין את הציבור האחר עלתה במידה בינונית עד גבוהה (91%).